

SVR-ARCHITECTS

Spelen op het dak.

Kinderen die verpleegd worden in het nieuwe Moeder- & Kindcentrum van het Universitair Ziekenhuis Antwerpen, of er op consultatie komen, hoeven in de toekomst niet meer stil te zitten in een wachtkamer. Bij goed weer kunnen ze veilig buiten spelen, op het dak.

Dit ene idee is tekenend voor de nieuwe kijk op het centrum waarin moeder en kind centraal staan. Om hen zo goed mogelijk te ondersteunen werden de verschillende diensten materniteit, neonatologie en pediatrie, samen ondergebracht in één nieuw gebouw, dat door SVR-ARCHITECTS werd ontworpen. In mei 2015 opent het zijn deuren.

Groen, geel, rood en blauw.

Levendige kleuren treden je tegemoet bij het bezoeken van het nieuwe gebouw. Het zijn de kleurrijke glaspanelen van de zonwering. Ze geven het gebouw een heel eigen cachet, waarbij je niet meteen aan een ziekenhuis denkt.

En dat is precies de bedoeling.

Het gehele ontwerp is immers ontwikkeld rond de gedachte van de "helende omgeving", waarin niet enkel de klinische zorg, maar ook het gebouw en zijn onmiddellijke omgeving, mee de genezing stimuleren.

Kleuren, licht en ruimte, rust en natuur, nabijheid en geborgenheid, zijn psychologische stimulansen die de architecten hebben geïntegreerd in het ontwerp.

En prachtige, nu ingetogen, dan uitbundige, illustraties van Kaatje Vermeiren, waarin tussen bloemen en bomen, dieren lopen en kinderen spelen.

De kleurige zonwering geeft het gebouw een eigen cachet, waarbij je niet meteen aan een ziekenhuis denkt.

Het nieuwe gebouw werd dan ook niet zomaar een "vleugel" van het bestaande UZA. Uitgevoerd als een losstaand volume, in voornamelijk glas, afgewisseld met witte, horizontale stroken pleisterwerk, zweven twee volumes dwars over elkaar heen. Onderaan steunt het gebouw op hoge pijlers en vormt zo een beschermende luifel voor het patiëntenvervoer.

Op het dak van het lagere, uitzwaaiend volume dat aansluit bij de afdeling pediatrie, kunnen kinderen spelen in een veilige tuin met groen, kleurrijke speeltuigen en enkele als vuurtorens verpakte zonlichttunnels. Dit alles op een zachte, verende grond voor valbeveiliging. Hierboven houdt een olifantenmoeder met kalf een oogje in het zeil: zij staan dan ook symbool voor het nieuwe Moeder- en Kindcentrum.

In dit gebouw zijn eveneens het nefrologisch centrum en de dialyseafdeling opgenomen, die meegenieten van de nieuwe "helende omgeving".

Een monumentale passerelle, uitgevoerd in glas en staal zorgt voor de navelstreng met diensten zoals het Operatie Kwartier en Radiologie in het hoofdgebouw van het UZA.

Door zijn aparte vormtaal, kleuren en materialen, straalt het nieuwe centrum een eigen identiteit uit, enigszins losstaand van het "grote-mensen-ziekenhuis".

Al even onverwacht zijn de brede, glazen schuifdeuren van de kamers naar de gang.

Bijna thuis.

Binnenin zijn de nieuwe kamers ruim en helder. Geheel nieuw en onverwacht voor een ziekenhuis, zijn de kamerhoge en -brede ramen, waardoor de patiënt een panoramisch uitzicht krijgt op het groen rondom.

Lichte gordijnen met rode streepjes, kipramen, parketvloeren (keramisch), lichtbeige volkern panelen her en der en een lange zitbank die makkelijk naast het

bed kan worden geplaatst, zorgen voor een comfortabel "bijna thuis"-gevoel.

Al even onverwacht zijn de brede, glazen schuifdeuren van de kamers naar de gang. Ook in vergaderzaaltjes, behandelingsruimtes, spreek- en ontmoetingsruimtes voor ouders, het schooltje en de "snoezelruimte", is op passende wijze glas aangebracht.

Hierdoor baden niet alleen de kamers,

Uitgevoerd in glas, zorgt een monumentale passerelle voor de navelstreng met de andere diensten van het UZA.

Geheel nieuw en onverwacht voor een ziekenhuis, zijn de kamerhoge en -brede ramen die een panoramisch uitzicht bieden. (fotografie www.franktoussaint.be)

maar ook de kern van het nieuwe gebouw in het licht, ook aangenaam voor verplegend personeel en bezoekers.

Door op talrijke plaatsen hoeken af te ronden, volumes te onderbreken en gangen te laten samenkomen, zoals op een echt pleintje of kruispunt, creëerden de architecten rust- en ontmoetingsplekken op elke verdieping.

Samen met doorkijken en perspectieven zorgen ze voor een gevoel van openheid en ruimte.

Nergens schijnt TL verlichting, maar waar nodig verspreiden geïntegreerde armaturen een zacht, natuurlijk licht.

Ook aan akoestiek werd bijzondere aandacht besteed. Zo liggen op neonatologie de baby's individueel, zodat ze niet opgeschrikt worden door alarmsignalen of gezoem van toestellen. Ook de monitorbalies zijn voorzien van een glazen scherm zodat printers of gesprekken geen geluidshinder veroorzaken. Even wachten op de gang?

In dit nieuwe Moeder- en Kindcentrum hoeft dit niet vervelend te zijn. Integendeel. Overal wordt je geïntrigeerd door zebra's of schapen die tussen kinderen, bomen en bloemen lopen. En wanneer je opkijkt van de illustraties, biedt op het einde van

elke gang een glaspartij van vloer tot plafond en over de gehele breedte, telkens een onbelemmerd uitzicht op het groen rondom.

Dit is de vrucht van een doordachte inplanting op de site.

Het groen bepaalde mee de oriëntatie en inplanting van het nieuwe gebouw.

Zo genieten patiënten, verpleging en bezoekers van overal binnenin van zicht op de groene waterkant met beek, wandelpad en bomen.

Gunstig klimaat.

"We streefden ook naar een energieneutraal gebouw" vertellen Wim Manderveld, Projectleider Architectuur en Steven Mestdagh, Projectleider Interieur, die het project vanuit SVR-ARCHITECTS hebben begeleid. "Vooreerst zorgden we voor een optimaal gebruik van daglicht maar tegelijk voor een optimale zonwering die, waar nodig, mee met de stand van de zon beweegt.

We wilden ook geen "ziekenhuisgeur" en daarom voorzagen we permanente luchtverversing en voldoende ventilatie. Verspilling probeerden we zo veel mogelijk te beperken door het gebruik van led

verlichting alom maar ook bijvoorbeeld door het sanitair te spoelen met regenwater of spoelwater van de dialyse.

Onder de grond voorzagen we een "BEO-veld", dat in de zomer warmte opslaat om in de winter water te verwarmen en vice versa.

En tenslotte - en dat bouwt mee aan de helende omgeving die we hier wilden creëren - kijken de patiënten uit op groendaken, her en der".

Samenvatting

SVR-ARCHITECTS ontwierp in Antwerpen een nieuw Moeder- en Kind centrum voor het Universitair Ziekenhuis Antwerpen (UZA). Daarin werden drie voorheen afzonderlijke diensten samen gegroepeerd: pediatrie, materniteit en neonatologie, om moeder en kind een vlote en comfortabele ondersteuning te bieden.

Tegelijk dachten de architecten het gehele project vanuit het concept van de "helende omgeving".

Daarom werd om te beginnen afstand gehouden van het "grote-mensen-ziekenhuis" en opteerden de architecten voor een aparte nieuwbouw die met een unieke vormtaal, kleuren- en materiaalkeuze, een eigen identiteit uitstraalt. Alleen een monumentale, glazen passerelle vormt de navelstreng met de andere diensten van het UZA.

Binnenin werd gestreefd naar een zo groot mogelijk "thuisgevoel". In de kamers bieden kamerhoge en -brede ramen een panoramisch uitzicht op het groen rondom.

Met een nieuwe benadering van licht, ruimte, kleuren, illustraties, materialen en functionaliteiten, zoals een schooltje en een speeltuin op het dak, werd geprobeerd het klinische te overstijgen als bijdrage aan het genezingsproces.

Tenslotte ging bijzondere aandacht naar het energiegebruik, dat zo minimaal en rationeel mogelijk werd georganiseerd.

De nu ingetogen, dan weer uitbundige illustraties van Kaatje Vermeiren dragen bij tot de 'helende omgeving'.

Door zijn aparte vormtaal, kleuren en materialen, straalt het nieuwe centrum een eigen identiteit uit, enigszins losstaand van het grote-mensen-ziekenhuis.

Résumé

SVR-ARCHITECTS a pris en charge le développement d'un nouveau Centre Mère et Enfant à l'hôpital universitaire d'Anvers (UZA). Ce centre héberge trois services qui auparavant étaient séparés : pédiatrie, maternité et néonatalogie, dans le but d'offrir un confort et soutien complets aux mamans et bébés.

Les architectes ont élaboré l'intégralité du processus en gardant à l'esprit un concept d'environnement curatif.

Dès le départ, ils se sont détachés de l'idée d'un grand hôpital et ont dessiné une nouvelle extension, distincte dans ces formes, couleurs et matériaux uniques, avec une identité propre. Seule une passerelle monumentale en verre assure la jonction avec les autres services de l'UZA.

L'intérieur du bâtiment donnera aux patients l'impression d'être chez eux. Les chambres sont équipées de larges fenêtres offrant une vue panoramique sur le cadre verdoyant.

Grâce à une approche innovante de la lumière, de l'espace et des couleurs, l'ajout d'illustrations et l'utilisation de nouveaux matériaux et fonctionnalités, à l'exemple d'une petite école et une aire de jeux sur le toit, les architectes proposent d'aller au-delà de l'aspect clinique pour contribuer au processus de guérison. Enfin, une attention toute particulière a été accordée à la consommation d'énergie, organisée d'une manière la plus économe et rationnelle possible.

Summary

In Antwerp SVR-ARCHITECTS designed a new Mother and Child centre for the University Hospital of Antwerp (UZA). Three previously separate departments were brought together: paediatrics, maternity and neonatology were combined to offer mother and child smooth and comfortable support.

At the same time the architects thought of the whole project within a 'healing environment' concept.

From the start the architects distanced themselves from the 'grown-ups hospital' and opted for a separate new building which through a unique architectural language, colour and material choice would project its own identity. Only a new monumental glazed bridge is the umbilical cord which connects it with the other departments of the UZA.

Inside much attention was given to create an 'at-home' feeling. Room-high and wide windows offer a panoramic view of the greenery outdoors.

With a new approach to light, space, colours, images, materials and programming such as a little school and a playground on the roof the architects endeavoured to overcome the clinical feel as an aid to the healing process.

Finally, much attention was given to reducing energy consumption and the rational organization of services.